

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

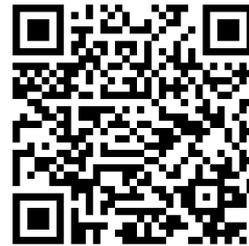
Державний обліковий номер: 0523U100189

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-10-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуменюк Ірина Михайлівна

2. Iryna M. Humeniuk

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.02

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика навчання (з галузей знань)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-09-2023

Спеціальність за освітою: 8.02030301 «Українська мова і література»

Місце роботи здобувача: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.053.01

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.07

Тема дисертації:

1. Методична система навчання студентів української мови за професійним спрямуванням у педагогічних закладах вищої освіти

2. Methodical system of teaching Ukrainian Language for Professional Purposes to students at pedagogical institutions of higher education

Реферат:

1. У дисертації уперше визначено й науково обґрунтовано методологічні й теоретичні засади методичної системи навчання української мови за професійним спрямуванням майбутніх педагогів дошкільної і початкової ланок освіти; з'ясовано сучасний стан функціонування навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» у практиці педагогічних ЗВО, розкрито й науково обґрунтовано її компетентнісну парадигму. Розроблено періодизацію еволюційного розвитку української мови за професійним спрямуванням; обґрунтовано мету навчання і методичні орієнтири формулювання результатів навчання української мови за професійним спрямуванням; вдосконалено систему самостійної роботи студентів. Обґрунтовано реалізацію низки педагогічних умов: побудова освітнього процесу за

методологічними підходами (системним, синергетичним, компетентнісним) та лінгвістичним, екстралінгвістичним, дослідницьким, функційно-стилістичним, текстоцентричним підходами до мовної освіти, збагачення освітнього контенту навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» відповідно до положень структурної лінгвістики, соціолінгвістики, лінгвопрагматики, дискурсивної лінгвістики, профільна адаптація змісту і процесу вивчення навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» із відповідною фіксацією у навчально-методичному забезпеченні, адаптація лінгвістичного змістового блоку до потреб професійно-комунікативної діяльності здобувачів освіти, використання інформаційно-комунікаційних технологій у розробленні методичної системи навчання української мови за професійним спрямуванням. Спроектовано, упроваджено й перевірено експериментальну модель методичної системи навчання української мови за професійним спрямуванням майбутніх фахівців педагогічної галузі, описано методичний супровід до її реалізації.

2. For the first time, the dissertation defines and scientifically substantiates the methodological and theoretical foundations of the methodical system of teaching Ukrainian Language for Professional Purposes to future preschool and primary school teachers. The modern state of functioning of the Ukrainian Language for Professional Purposes academic discipline in the practice of pedagogical institutions of higher education has been clarified. Its competence paradigm has been shown and scientifically substantiated. Periodization of the evolutionary development of Ukrainian Language for Professional Purposes has been developed. The teaching purpose and methodical guidelines for formulating the results of teaching Ukrainian Language for Professional Purposes have been substantiated, and the system of students' independent work has been improved. The implementation of a number of pedagogical conditions has been substantiated: construction of the educational process according to methodological approaches (systemic, synergistic, competence-based) and linguistic, extralinguistic, research, functional and stylistic, and text-centered approaches to language education; enrichment of the educational content of the Ukrainian Language for Professional Purposes academic discipline according the provisions of structural linguistics, sociolinguistics, linguopragmatics, and discursive linguistics; professional adaptation of the content and process of studying Ukrainian Language for Professional Purposes with appropriate fixation in the educational and methodical support; adaptation of the linguistic content block to the needs of professional and communicative activities of students; using information and communication technology in the development of the methodical system of teaching Ukrainian Language for Professional Purposes. An experimental model of teaching Ukrainian Language for Professional Purposes to future specialists in pedagogy has been designed, implemented and tested, and methodical support for its implementation has been described.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Гуменюк І. М. Становлення і розвиток методики навчання української мови за професійним спрямуванням : монографія. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, 2022. 416 с.
- 2. Гуменюк І. М. Методика формування мегапрагматичної компетенції у майбутніх фахівців початкової освіти. Формування мовної особистості молодшого школяра : колективна наукова монографія / За наук. ред. д. п. н., проф. Т. М. Котик. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. С. 239–253.

- 3. Гуменюк І. М. Формування основ загальнонаукової компетенції студентів у процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням. Вісник Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника. Серія «Педагогіка». Випуск 48. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2013. С. 45–49.
- 4. Гуменюк І. М. Формування термінологічної компетенції студентів у контексті викладання дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Освітній простір України. 2014. № 3. С. 52–57.
- 5. Гуменюк І. М. Реалізація прагмалінгвістичних категорій у змісті мовно-професійної підготовки фахівців початкової школи. Гірська школа Українських Карпат. 2016. № 14. С. 170–173.
- 6. Гуменюк І. М. Дискурсологічні орієнтири у викладанні дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». Людинознавчі студії : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка. Серія «Педагогіка». Дрогобич, 2017. Вип. 4/36. С. 74–81.
<https://doi.org/10.24919/2313-2094.4/36.98551>
- 7. Humeniuk I. Development of the Students' Linguistic and Technological Competence in the Context of the Teaching Course "Ukrainian Language (for Professional Purposes)". Mountain School of Ukrainian Carpaty. 2018. № 18. С. 90–94. <https://doi.org/10.15330/msuc.2018.18.95-99>
- 8. Гуменюк І. М. Аналіз сутності та векторного застосування контекстного підходу до викладання курсу «Українська мова за професійним спрямуванням». Гірська школа Українських Карпат. 2019. № 20. С. 89–92. <https://doi.org/10.15330/msuc.2019.20.89-92>
- 9. Гуменюк І. М. Компетентнісна лінгводидактична парадигма як кінцевий результат навчання української мови за професійним спрямуванням. Науковий вісник Льотної Академії. Серія «Педагогічні науки». Кропивницький, 2019. № 6. С. 190–194. <https://doi.org/10.33251/2522-1477-2019-6-190-194>
- 10. Гуменюк І. М. Формування підприємницької компетентності майбутніх фахівців педагогічного профілю. Педагогічна освіта : теорія і практика : збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський, 2019. Вип. 26. Ч.1. С.52–57. <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2019-26-1.52-57>
- 11. Гуменюк І. М. Кінцевий результат навчання в теорії та практиці викладання української мови за професійним спрямуванням. Гірська школа Українських Карпат. 2020. № 23. С. 5–13.
<https://doi.org/10.15330/msuc.2020.23.5-13>
- 12. Гуменюк І. М. Модель цілепокладання навчальної дисципліни в контексті сучасних освітніх тенденцій. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія «Педагогіка». 2020. № 1. С. 105–112. <https://doi.org/10.25128/2415-3605.20.1.15>
- 13. Гуменюк І. М. Полікодовий текст як засіб реалізації текстоцентричної технології навчання. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Одеса, 2020. Вип. 4 (133). С. 97–103. <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2020-3-14>
- 14. Гуменюк І. М. Принципи реалізації контекстного навчання у процесі викладання української мови за професійним спрямуванням. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. 2020. № 1. С. 63–69. <https://doi.org/10.31499/2307-4906.1.2020.208160>
- 15. Гуменюк І. М. Ретроспективний аналіз змісту навчання української мови за професійним спрямуванням. Гірська школа Українських Карпат. 2020. № 22. С. 60–66.
<https://doi.org/10.15330/msuc.2020.22.60-66>
- 16. Гуменюк І. М. Українська мова за професійним спрямуванням: життєвий цикл навчальної дисципліни та її статус у сучасних педагогічних закладах вищої освіти. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія». 2020. Том 6. № 2. С. 185–195.
[https://doi.org/10.52534/msu-pp.6\(2\).2020.185-195](https://doi.org/10.52534/msu-pp.6(2).2020.185-195)
- 17. Гуменюк І. М. Дослідницький підхід у методиці навчання української мови за професійним спрямуванням. Молодь і ринок. 2021. № 7–8. С. 123–127. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.242614>
- 18. Гуменюк І. М. Лінгвістичний і екстралінгвістичний підходи в методиці навчання української мови за професійним спрямуванням. Педагогічний альманах. 2021. Вип. 49. С. 130–135.
<https://doi.org/10.37915/pa.vi49.266>

- 19. Гуменюк І. М. Методика навчання української мови за професійним спрямуванням як галузь української лінгводидактики. Міжнародний науковий журнал «Університети і лідерство». 2021. № 1 (11). С. 144–157. <https://doi.org/10.31874/2520-6702-2021-11-1-144-157>
- 20. Гуменюк І. М. Навчально-методичне забезпечення української мови за професійним спрямуванням : вектор профільної адаптації. Молодь і ринок. 2021. № 3. С. 77–81. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.234140>
- 21. Гуменюк І. М. Навчально-методичне забезпечення української мови за професійним спрямуванням: концептуальні засади профілізації. Проблеми сучасного підручника. 2021. Вип. 26. С. 85–93. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2021-26-85-93>
- 22. Гуменюк І. М. Реалізація системно-синергетичного підходу до навчання української мови за професійним спрямуванням. Педагогічний альманах. 2021. Вип. 48. С. 121–128. <https://doi.org/10.37915/pa.vi48.215>
- 23. Гуменюк І. М. Робоча програма навчальної дисципліни: компетентнісний вектор. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота». 2021. Вип. 1 (48). С. 97–103. <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2021.48.97-103>
- 24. Гуменюк І. М. Самостійна робота студентів з вивчення української мови за професійним спрямуванням. New Inception : науковий журнал / Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. 2021. № 3–4 (5–6). С. 52–61. <https://doi.org/10.5281/zenodo.5972371>
- 25. Гуменюк І. М. Сучасні підходи до навчання української мови за професійним спрямуванням: перспективні вектори досліджень. Молодь і ринок. 2021. № 4. С. 92–99. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.236356>
- 26. Гуменюк І. М. Функційно-стилістичний підхід до навчання української мови за професійним спрямуванням майбутніх учителів початкових класів. Академічні студії. Серія «Педагогіка». 2021. Вип. 3. Ч. 1. С. 33–38. <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2021.3.1.6>
- 27. Humeniuk I. The Project-Based Learning Technology in the Methodology of Teaching Ukrainian Language for Professional Purposes. Mountain School of Ukrainian Carpaty. 2021. № 25. С. 89–95. <https://doi.org/10.15330/msuc.2021.25.84-87>
- 28. Humeniuk I., Blyznyuk T. Interdisciplinary coordination in the primary school teacher and educator training system. Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian national university. Scientific edition. Series of Social and Human Sciences. 2022. Vol. 9. № 1. С. 139–145. <https://doi.org/10.15330/jpnu.9.1.139-145>
- 29. Гуменюк І. М. Структурно-функційна модель навчання української мови за професійним спрямуванням майбутніх учителів початкових класів і вихователів. Наукові записки Малої академії наук України. 2022. № 1 (23). С. 13–20. <http://doi.org/10.51707/2618-0529-2022-23-02>
- 30. Гуменюк І. М. Організація експериментальної перевірки ефективності методичної системи навчання української мови за професійним спрямуванням. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота». 2022. № 1 (50). С. 65–68. <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2022.50.65-68>
- 31. Humeniuk I. M. The Use of ICT to Provide the Components of the Methodical System of Teaching Ukrainian Language for Professional Purposes. Mountain School of Ukrainian Carpaty. 2022. № 27. С. 12–16. <https://doi.org/10.15330/msuc.2022.27.12-15>
- 32. Bilavych, H., Fedchyshyn, N., Pantyuk, T., Oliyar, M., Vlasii, O., Savchuk, B., Bilavych, I., & Humeniuk I. Creating Ecological Language Space for the Youngest Computer Users. International Journal of Applied Exercise Physiology. 2020. Vol. 9 (4). P. 90–99. URL: <https://www.proquest.com/openview/64d1aaad68df8cbebea027c1b16ed697/1?pq-origsite=gscholar&cbl=2045597> (Web of Science).
- 33. Bilavych H., Kondur O., Bahriy M., Oliyar M., Savchuk B., Fedchyshyn N., Humenuk I., Pantiuk M., & Petrenko O. Reading as a Cultural Practice of Modern Students. International Journal of Applied Exercise Physiology. 2020. Vol. 9 (8). P. 131–144. URL: <https://www.proquest.com/openview/695627c8c684eb>

cfc2a0c20f9bda5ea3/1.pdf?pq-origsite=gscholar&cbl=2045597 (Web of Science).

- 34. Humenuk I., Nakonechna L., Semeniuk O., Poslavska N., Babii I. A Model of the Test Technology of Teaching: Theoretical and Applied Aspects. Journal of Curriculum and Teaching. 2022. Vol. 11, No. 6; Special Issue. P. 88–99. <https://doi.org/10.5430/jct.v11n6p88> (Scopus).

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0113U005200

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Караман Станіслав Олександрович
2. Stanislav O. Karaman

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дроздова Ірина Петрівна
2. Iryna P. Drozdova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 44, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковтун Олена Віталіївна

2. Olena V. Kovtun

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний авіаційний університет

Код за ЄДРПОУ: 01132330

Місцезнаходження: проспект Любомира Гузара, буд. 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Богуш Алла Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Богуш Алла Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Княжева І. А.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна